

Studievirksomhet 2010

Frikirkelig studieforbund

Studievirksomheten 2010

Studievirksomheten i våre medlemsorganisasjoner bidrar til kompetanseheving for omtrent 9 300 deltakere og deres lokale lag og foreninger¹ gjennom

LÆRING FOR ... kultur
... frivillighet
... demokrati
... lokalmiljøutvikling
... personlig utvikling
... bærekraftig utvikling
... integrering og inkludering
... tro, livssyn og verdiorientering
... velferd og livskvalitet (helse, omsorg, arbeid)

96,5 % av studieaktiviteten er KDL-fag² (Kultur, Demokrati og Livssyn).
Tilsvarende tall for alle studieforbundene i Norge var 71 % i 2005.

Studievirksomheten måles i antall kurstimer, antall kursdeltakere og antall kurs. Med kurs menes både kurs og seminarer, studiegrupper og den opplæringen som forgår i sang-, musikk- og dramagrupper. Antall kursdeltakere er ikke det samme som antall unike personer, da samme person kan delta på flere kurs.

Omfang og organisering

Definisjoner Studievirksomheten (også kalt voksenopplæring og læringsvirksomhet), måles i antall kurstimer, antall kursdeltakere og antall kurs. En kurstime er organisert opplæring (studiearbeid) som varer i en klokke. Med kurs menes all organisert studieaktivitet, både kurs og seminarer, studiegrupper og opplæring som forgår i sang-, musikk- og dramagrupper. Antall kursdeltakere er ikke det samme som antall unike personer, fordi samme person kan delta på flere kurs.

Forankring Studieaktivitetene arrangeres i all hovedsak av medlemsorganisasjonenes lokale menigheter og organisasjonsledd. Ved noen tilfeller arrangerer de største medlemmene sentrale eller regionale kurs og konferanser.

Øking i aktivitet I perioden 2002 - 2005 var det en stor nedgang i den registrerte studieaktiviteten. Nedgangen hadde en klar sammenheng med nedskjæringene i statsbudsjettet de siste årene frem til 2006. I 2006 og 2007 flatet nedgangen ut. I perioden fra 2007 til 2010 økte aktiviteten med 19 %. Størst var økningen i 2008, da timetallet økte med hele 13 %.

I 2010 registrerte vi nesten 35.300 kurstimer fordelt på nærmere 900 kurs med til sammen ca 9.300 deltakere. Studieaktiviteten økte i 2010 med 2,5 % målt i kurstimer. Økningen i antall kurs var på 18 %, mens antall deltakere økte med 5 %.

Studieringer 43 % av studieaktivitetene er studie- og samtalegrupper (studieringer), som bibelgrupper, celledrupper, husfelleskap, nærfelleskapsgrupper og vekstgrupper.

Kurs 33 % er kurs og seminarer. Enkelte av kursene er en kombinasjon av fellessamlinger og parallelle studiegrupper, som hver for seg tilfredsstillende kravene til en studieaktivitet. Alle disse er registrert som kurs.

¹Lokale lag og foreninger i Frikirkelig studieforbunds nettverk er menigheter, organisasjonsledd, foreninger, bibelskoler og rehabiliteringssentre for rusmisbrukere og for mennesker som er utsatt for overgrep.

² Prosentdelen er regnet ut i forhold til antall studietimer. Tilsvarende tall for alle studieforbundene i Norge var i 2005 på 71 %.

Sang-, musikk- og dramagrupper

24 % er opplæring av kor, orkestre, dramagrupper og andre sang- og musikk-grupper. Dette er organisert læring under ordinære øvelser og helgeseminarer. Kurs for korledere og korpsledere er registrert som kurs.

Fordelingen mellom ulike studieaktiviteter har endret seg det siste året. Det er noen flere studieringer (3 %). Andelen kurs har økt med 10 %, mens andelen kulturelle grupper har gått ned med 17 %.

Resultatene - utvikling, integrering og frivillig engasjement

For deltakeren

Voksenopplæringen i det frikirkelige nettverket bidrar til personlig og åndelig utvikling og kompetanseheving for den enkelte – både i forhold til eget tros- og hverdagsliv, frivillig arbeid, menighets- og samfunnsengasjement og arbeidsliv. I tillegg til den faglige kompetansen, bidrar også læringen til utvikling av sosial kompetanse, verdiorientering, identitetsbygging, læringskompetanse, endringskompetanse, helseeffekter og økt livskvalitet. Samtidig er læringsarenaene viktige sosiale arenaer i lokalmiljøet.

For frivilligheten

Opplæringen gir tilførsel av kompetanse til frivillige organisasjoner (frikirkelige trossamfunn og kristne organisasjoner og deres lokale menigheter, sentre og foreninger) - både i forhold til utvikling og drift av organisasjonene og den frivillige virksomheten deres. Kompetansen gjør organisasjonene i stand til å videreutvikle og kvalitetssikre det frivillige arbeidet. Læringen bidrar også til rekruttering av frivillige medarbeidere og gir motivasjon til å bli værende og vokse i en organisasjonssammenheng.

For samfunnet

Læringsvirksomheten bidrar til demokratibygging og økt samfunnsengasjement på flere områder. Vi kan trekke fram viktige stikkord som lokalmiljøutvikling, aktivt kulturliv, inkludering og flerkulturelt mangfold, bærekraftig utvikling, velferd og livskvalitet.

Overordnede mål

De overordnede målene for studieforbundene som ble foreslått i Tronutredningen *Studieforbund – læring for livet* (NOU 2007:11) og videreført i den nye voksenopplæringsloven som ble vedtatt av Stortinget i juni 2009, samsvarer i stor grad med studievirksomheten i våre medlemsorganisasjoner.

Nedenfor følger en beskrivelse av hvordan våre medlemmer bidrar til å oppfylle målene, så langt det er mulig å redegjøre for resultatene.

Mål 1.

Bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlaget for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere

Opplæringen bidrar til demokratibygging og økt lokalt engasjement gjennom kurs og studieringer i demokratirelaterte fag, samfunnsaktuelle temaer og gjennom studieaktiviteter som bidrar til verdiorientering, bevisstgjøring og styrket ansvarsbevissthet.

3,5 % av kurstimene i 2010 (kurs i organisasjon og ledelse) kan defineres som demokratifag. Vi hevder likevel at store deler av den totale virksomheten bidrar til demokratisk tenkning og demokratisk deltakelse i kraft av studieaktivitetens innhold, pedagogisk arbeidsform og den motivasjonen som læringen gir.

I 2010 registrerte vi ingen studieringer som arbeidet med klima, miljø eller andre temaer innenfor bærekraftig utvikling som hovedemne, men vi er kjent med at slike temaer berøres også i andre kurs og studieringer.

Mål 2.

Gjøre det mulig for mennesker å påvirke sin egen livssituasjon

Alle opplæringsaktivitetene bidrar til å oppfylle målet om å gjøre det mulig for mennesker å påvirke sin egen livssituasjon. Uansett hvilket mål deltakeren har for å delta, eller hvilket emne eller type kurs de deltar på, bidrar opplæringen til økt kunnskap, økte ferdigheter og endrede holdninger - og dermed styrket handlingskompetanse i forhold til livets ulike områder. Gjennom økt faglig kompetanse og den tilleggs-effekten³ som læringen gir, blir deltakerne bedre i stand til å utnytte de mulighetene de har og til å møte de utfordringene og oppgavene de står ovenfor i eget hverdagsliv, i arbeidslivet og samfunnslivet. Opplæringen bidrar til personlig utvikling, et mer meningsfullt liv og dermed økt livskvalitet.

Tros- og livssynsfag (kristendom) er det største emneområdet vårt. Dette temaet utgjorde 74 % av studietimene i 2010, og hadde samme omfang som året før. Mange av disse timene kunne også ha vært registrert på emner innenfor helse- og sosialfag, organisasjons- og ledelsesfag og samfunnsfag (psykologi). Økt kunnskap om Bibelen og den kristne tro, hvordan man kan utøve sin tro og økt innsikt i troens innvirkning og muligheter i eget liv, bidrar til et mer meningsfylt liv og økt livskvalitet.

Kulturopplæring er det nest største emneområdet. Opplæring av sangere og musikanter, deltakere i dramagrupper, instruktører og dirigenter videreutvikler den enkeltes sang-, musikk- og dramautøvelse og styrker muligheten til kulturell utfoldelse. Mennesker som ønsker å bidra til musikalsk og spirituell kreativitet og videreutvikle sang- og musikklivet i menigheten/lokallaget får utløp for dette gjennom den opplæringen de deltar i. Det samme gjelder de som ønsker å være med og formidle et budskap ved hjelp av ulike kulturelle og andre kunstneriske uttrykksformer. Omfanget av denne opplæringen er beskrevet under avsnittet om målområde 5.

Samlivs- og foreldrekurs, som dekker nær 2 % av det totale deltakertallet, bidrar til at par kan styrke samlivet sitt, at foreldre kan videreutvikle foreldrerollen og familier kan fungere enda bedre sammen i hverdagen.

Mange av deltakere er engasjert i menighets- og organisasjonsarbeid og annet samfunnsengasjement. De deltar på kurs for å få økt kunnskap og innsikt til å utføre de oppgavene de har tatt på seg og oppnå økt trygghet i egen rolle.

- Opplæringen innen helse- og sosialfag for miljøarbeidere i rusomsorgen og for frivillige og ansatte om sjelesorg og diakoni er gode eksempler på opplæring for mennesker som ønsker å bruke sin fritid eller sitt arbeidsliv til å bistå mennesker med særlige utfordringer. Denne opplæringen utgjør 1,5 % av kurstimene og nesten 1,5 % av deltakerne.
- Opplæring i ledelse og organisasjon er omtalt i avsnittet om målområde 1.

Medlemsorganisasjonene tilbyr også studieringer og kurs for mennesker med særlige utfordringer. De målbare tallene viser at denne opplæringen utgjør ca 17 % av kurstimene og dekker 10 % av kursdeltakerne.

- Personer som deltar i opplæring i forbindelse med egen rusrehabilitering utgjorde 8 % av kursdeltakerne våre i 2010. De deltok i studieringer som dekker 14 % av det totale kurstimetallet.
- Vi har også studieringer og kurs for mennesker som er under rehabilitering for emosjonelle funksjonshemninger og andre mentale helseproblemer. Disse studieaktivitetene dekker inn over 2,5 % av timetallet og 1 % av deltakerne.
- Norsk kurs for innvandrere, kurs i småbarnsangkurs spesielt tilrettelagt for innvandrere og flerkulturell dialoggruppe (sosiologi) for asylsøkere bidrar til at nye landsmenn blir bedre i stand til å fungere i det norske samfunnet. Denne opplæringen utgjør 0,6 % av kurstimene og 1 % av deltakerne.

Deltakelse i ordinære studieaktiviteter gir nye muligheter til inkludering i samfunnet for flere særlige målgrupper, se nærmere omtale av målområde 3.

³ Med læringens tilleggs-effekt mener vi momenter som sosial kompetanse, endringskompetanse, analytisk kompetanse, læringskompetanse, mestringskompetanse, kulturell forståelse og de sosiale og helsemessige effektene av å være aktiv og delta i prosesser sammen med andre mennesker.

Mål 3. Bekjempe utstøting og bidra til inkludering

Medlemsorganisasjonene bidrar til inkludering og integrering av innvandrere gjennom studieaktiviteter som samler mennesker fra flere kulturer, både gjennom flerkulturell dialoggrupper som tar opp samfunnsfaglige og flerkulturelle problemstillinger og gjennom en stor andel ordinære læringsaktiviteter med etnisk mangfold blant deltakerne. Det tilbys også kurs om sosiologi (flerkulturell forståelse) og norskkurs for innvandrere.

Opplæringen for emosjonelt funksjonshemmede som er nevnt under mål 2, bidrar til inkludering gjennom kurset "hvem jeg er, og hva vil jeg med livet mitt". De lærer å bli trygge på seg selv, hvordan de kan mestre hverdagslivet blant andre mennesker og hvordan de kan forholde seg sosialt i forhold til familie, nærmiljø og storsamfunn.

I mange av de ordinære studieaktivitetene deltar mennesker som har en funksjonshemning, mennesker som har bakgrunn fra kriminalitet eller rusproblemer, personer som er ensomme og andre utsatte grupper som gjennom læringsarenaene inkluderes i en sosial setting der de knytter nye kontakter.

Mål 4. Bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring

Våre medlemsorganisasjoner tilbyr opplæring i temaer som etterspørres blant deres medlemmer og brukere, og som de selv ser behov for i forhold til menighetens eller organisasjonens målsetninger og utfordringer.

Tilbudene er åpne for alle som er interessert, og gjøres mest mulig tilgjengelig i forhold til språkbarrierer, funksjonshemminger, allergier, økonomiske eller andre forhold som kan være til hinder for deltakelse.

Kursdeltakerne er medlemmer og andre interesserte, frivillige ledere og medarbeidere og ansatte i organisasjonene - bl.a. pastorer, diakoner, barne- og ungdomsledere, musikere og miljøarbeidere.

Frikkelig studieforbund motiverer medlemsorganisasjonene og deres menigheter og andre lokallag og sentre til å gjennomføre ulike typer opplæringsaktiviteter gjennom:

- tilskuddsordningene
- informasjons- og motivasjonstiltak
- pedagogisk veiledning og medarbeideropplæring
- studieplaner og ressursmaterieil

Studieforbundet bidrar til tilgjengelighet til læring gjennom

- veiledning om tilrettelling ved opplæringshindringer
- veiledning om utvikling av gode studieplaner, med vekt på gode læringsmål, pedagogisk metode og læringsressurser.
- standardiserte studieplaner og oversikter over tilgjengelig godkjent studiematerieil

Mål 5. Styrke kulturelt mangfold og øke deltakelsen i kulturlivet

19 % av kurstimene gjelder opplæring som styrker kulturlivet. Denne læringsvirksomheten økte med nesten 4 % det siste året.

Sang-, musikk- og dramagrupper får opplæring som både viderefører, videreutvikler og kvalitetssikrer virksomheten deres. Den enkelte deltaker får økt handlingskompetanse som utøver, og lærer å bruke sang og musikk som uttrykksform i samspill med andre. Se også egen omtale under mål 2 om den enkelte deltakers læringseffekt. Det gjennomføres også kurs for dirigenter og instruktører, noe som igjen bidrar til økt kvalitet og videreutvikling av den kulturelle virksomheten. I tillegg gis det opplæring i kunst, foto og musikk som uttrykksform.

Mål 6. Være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne

Lederskolen til Menigheten i Filadelfia Oslo tilbyr gjennom et samarbeid med Høyskolen for Ledelse og Teologi formell lederkompetanse for deltakere som velger å ta eksamen ved enkelte av skolens moduler. Kursene dette gjelder hadde over 7 % av deltakerne i 2010 og utgjorde 2,5 % av antall studieaktiviteter.

I løpet av de 11 årene skolen har eksistert, har over 1 500 ledere fra menigheter, kirker og organisasjoner gjennomført de 4 første modulene ved skolen, og 30 personer er sertifisert som coacher. Lederskolen har blitt en etterspurt merkevare innen lederutdanning på kristent verdigrunnlag. Med fokus på ledelsesfaglig innhold gjort tilgjengelig på en relevant måte, har Lederskolen fått et bredt nedslagsfelt i mange kirkesamfunn.

Lederskolen er et supplement til offentlig lederutdanning. De andre kursene våre er også å betrakte som supplement til offentlige utdanningstilbud. De dekker behov som det offentlige ikke kan gi utdanning i forhold til, eller som det er behov for å supplere. Læringsvirksomheten tilpasses både den enkelte deltakers og de frivillige organisasjonene læringsbehov.

Nivå

Alle studieaktivitetene innrapporteres til myndighetene med en nivåkode relatert til skoleverket. Nivåkodene er ikke tilpasset studieforbundenes virksomhet. Det foreligger heller ikke en enhetlig definisjon som alle studieforbundene følger. Flere av våre medlemmers kurs kunne vært registrert på høyere nivå, men det er bare kurs som gjennomføres i samarbeid med en høyskole som vi har anledning til å registrere på dette nivået. Fordi vi mener at nåværende nivåcoding ikke er tilfredsstillende, vil vi ikke beskrive nivåfordelingen på alle studieaktivitetene i denne årsmeldingen.

Eksamen og prøver

Lederskolen som er beskrevet under mål 6 hadde 22 kurs på høyere nivå med tilbud om eksamen i 2010. De hadde mer enn 7 % av deltakerne og utgjorde 2,5 % av studieaktivitetene.

Ungdom i Oppdrags sentre har interne prøver ved 12 av sine innrapporterte kurs, eller omtrent 1,5 % av det totale antall studieaktiviteter. Disse kursene hadde nesten 8,5 % av kurstimetallet i 2010 og 2 % av deltakerne.

Øvrige studieaktiviteter er rapportert som kurs uten eksamen, sertifisering eller interne prøver.

Bildet viser noen av de mange hundre personene som har fullført en eller flere moduler i Lederskolen til Menigheten i Filadelfia Oslo siden oppstarten i 1999. Foto: Lederskolen.

Studiestatistikk 2010

Kurstimer 2000-2010, fordelt på medlemmer

Medlemssamfunn	2 000	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005	2 006	2 007	2 008	2 009	2 010
Credokirken Studieråd											16
De Frie Evangeliske Forsamlinger	337	756	501	549	260	137	307	163	116	103	84
Den Nordisk Katolske Kirke					60	15	40	12	12	41	17
Det Norske Baptistsamfunn	2 465	2 117	1 989	2 713	2 283	2 321	2 724	2 506	2 595	1 965	2 162
Det Norske Misjonsforbund	2 329	2 145	2 142	2 607	1 119	950	690	437	477	352	809
Fredsforstener											
Frelsesarmeens Studieforbund	5 709	6 021	6 856	7 077	6 328	5 436	5 013	4 706	5 011	4 203	3 646
Josvakirkens Studieråd	15	90	41	71	99	37		25	37	38	35
Kirken av Guds Nåde Studieråd								234	326		51
Kristent Fellesskap Bergens Studieforb.				148	19		59				72
Maran Ata Norge				108	86	166	96	94	121	114	127
Mercy House											48
Metodistkirken	1 583	1 477	1 690	1 958	1 697	1 519	1 288	1 288	1 450	1 377	1 318
Norges Unge Katolikker	148	190	309	84	90	162	144	108	132	108	79
Pinsevennenes Studieråd	14 301	17 945	20 689	17 951	16 313	14 524	13 838	16 367	18 575	22 439	21 953
Sentemenigheten i Askers Studieråd			912	903	769	481	301	62	94		62
Stiftelsen Kraft	12	221	74	263	197	126	129	26			
Studentfor. Navigatørene og Nav. NHH	229	448	485	353	251	253	204	86	219	206	327
Ungdom i Oppdrags Studieråd	5 377	4 800	6 389	4 283	4 755	3 194	4 190	2 976	3 972	3 406	4 480
Norges Kristne Råd (ikke tilskuddsrett)											
HI.Nikolai gresk-ortod. m. (utm. nov.04)			46	76							
Kristen Tjeneste St.råd (utmeldt jan. 10)	41	72	92			134	12		32		
Livets Senter St.råd (utmeldt sept. 2009)	155	328	199			69	36		36		
M. Karisma Senters St.råd (i PSR 2010)	798	457	38	68	138	207	293	114	118	98	
Ny Generasjon (strøket f.o.m. 2010)						16					
OmsorgSenteret (strøket f.o.m. 2008)	397	188	174	208							
Sørlandskirken St.råd (strøket f.o.m. 09)					110						
Troens Liv Bibels. St.råd (str. f.o.m.10)	164		318				12				
Vineyard Norge St.råd (strøket f.o.m.10)	128	70	81	131	377	452	455	398	139		
Sum:	34 188	37 325	43 025	39 551	34 951	30 199	29 831	29 602	33 462	34 450	35 270
Prosentvis endring	7,6	9,2	15,27	-8,1	-11,6	-13,6	-1,2	-0,8	13,0	3,0	2,4

Emnestatistikk 2010 målt i timer, fordelt på medlemmer

Medlemmer	Tro og Livssyn	Kultur	Demokrati	Språk	Samf.-fag	Helse & sos.fag	Sum timer
Credokirken Studieråd						16	16
De Frie Evangeliske Forsamlinger	70	14					84
Den Nordisk Katolske Kirke i Norge	17						17
Det Norske Baptistsamfunn	1 896	250				16	2 162
Det Norske Misjonsforbund	429	332		35		13	809
Fredsfyrsten							0
Frelsesarmeens Studieforbund	1 090	2 418	14		124		3 646
Josvakirkens Studieråd	35						35
Kirken av Guds Nåde Studieråd	51						51
Kristent Fellesskap Bergens Studieforbund	72						72
Maran Ata Norge	127						127
Mercy House	12		16			20	48
Metodistkirken	572	695	24		27		1 318
Norges Unge Katolikker	54		25				79
Pinsevennenes Studieråd	18 236	1 929	1 131	66	468	123	21 953
Sentermenigheten i Askers Studieråd	62						62
Stiftelsen Kraft							0
Studentforeningen Navigatørene & Nav.NHH	327						327
Ungdom i Oppdrags Studieråd	3 082	1 073				325	4 480
Sum:	26 132	6 711	1 210	101	619	513	35 286
Prosent	74,1	19,0	3,4	0,3	1,8	1,5	

- Tro og Livssyn: Bibelkunnskap, tro og kristenliv, etikk m.m. i bibelgrupper og andre studie- og samtalegrupper, konfirmasjonsundervisning, kvelds- og menighetsbibelskoler, foreninger, seminarer og kurs.
- Kultur: Opplæring av sang-, musikk- og dramagrupper (kor, korps, band m.m.).
Dramakurs og musikkurs for disipler og ledere, menighetsarbeidere og misjonærer.
Gitarkurs. Kurs i baby- og småbarnssang for foreldre/besteforeldre.
- Demokrati: Kurs og studiegrupper om ledelse og organisasjonskunnskap for barne- og ungdomsledere, menighetsledere, bibel- og cellegruppeledere og andre medarbeidere i menigheter og org.
- Språk: Kurs i norsk som 2. språk for innvandrere.
Kurs og studiegrupper om psykologi/sjelesorg: selvhjelpskurs og kurs for sjelesørgere/veiledere.
- Samfunnsfag: Sosiologi: kurs om interkulturell forståelse for deltakere fra flere etniske kulturer.
- Helse- & sosialfag: Samlivskurs, kurs i barneoppdragelse og kurs om graviditet. Kurs om rusrehabilitering for ledere og miljøarbeidere innenfor rusomsorg. Omsorgskurs for menighetsledere og medarbeidere. Sjelesorgkurs for disipler og ledere, menighetsarbeidere og misjonærer.

96,5 % av studietimene er innenfor KDL-fagene (kultur, demokrati og livssyn).

www.frikirkelig.no

E-post: fsf@frikirkelig.no
Tlf: 23 08 13 30 Faks: 23 08 13 01
Adr: Rådhusgaten 1-3, 0151 Oslo

